

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljskih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec (razmerno).

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč., več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Bonnaj 1. Ogerski ministri so se vrnili danes v Budimpešto.

Berolin 1. Državnemu zboru je došel v razpravo zakonski načrt v varstvo obrtnih delavcev. Po tem zakonu se imajo kaznovati z ječo one osebe, ki bi o štrajkih in ustavljanju dela od strani podjetnikov z besedami ali dejanjem uplivala na delavce ali delodajalce; ako bi o tem prišlo v nevarnost človeško življenje ali osebna lastnina, je dotičnika obsoditi v kaznilnico.

Pariz 1. Sinoči se je vršil dobro obiskan nacionalističen shod v čast Derouléda in Haberta, ker so ju porotniki rešili obtožbe. Derouléde je napadal parlamentarizem in žide ter priporočal plebiscitarno republiko. Več drugih govornikov se je izrazilo v enakem zmišlu. Zbor se je zvršil, ne da bi bilo izgredev.

Pariz 2. Na razpravi pred kasacijskim sodiščem je Dreyfusov branitelj hvalil poprejšnje življenje svojega branjenca ter izvajal, da se mu po krivici očitajo soradni nedostatk; edino, kar govori proti njemu, da so tajni spisi.

Pariz 1. Marchand je prispel sem. Ob navdušenih ovacijah občinstva se je podal v ministerstvo za mornarico. Nešteta množica, ki je bila zbrana tam, je zahtevala zastavo. Iz hiše nasproti ministerstvu so vrgli nekaj zastav, katere je redarstvo zablenilo. O tej priliki je prišlo do pretepa. Marchand se je pokazal na balkonu na strani ministra za mornarico in svojih drugov; množica ga je burno pozdravljala.

Rim 1. (Zbornica poslancev.) Na dnevnem

redu je drugo čitanje političnih predlogov. Skupina skrajne levice stavi predhodno vprašanje, da-li naj se imenovani predlogi čitajo v drugič. Ministerski predsednik odklanja to vprašanje, ker je o tem že odločila zbornica. Ta predlog skrajne levice se je odbil po daljši razpravi in glasovanju po imenih. 218 glasov je bilo proti, 93 za. Poslanci Crispi, Rudini, Sonino, Giolliti in Prinetti so glasovali proti predlogu. Zanardelli pa zanj. Potem je predlagal poslanec Lazzaro, da se odloži čitanje političnih predlogov. Zbornica je zavrgla tudi ta predlog v poimenskem glasovanju z 218 glasovi proti 82; potem se je seja mirno zaključila.

Carigrad 1. Po vesteh, došlih semkaj, so Kurdi umorili armenskega duhovnika, ki je drugi prijor nekega samostana v Satunu.

Zgodovinske črtice.

(Po Jos. Aph-ovi knjigi: Slovenci in 1848. leto.)

(Dalje.)

13. Šolstvo.

Šolstvo je bilo nerazvito; malo je bilo šol, premalo za ukaželjni in uka potrebni narod. Po Slovenskem je bila, izvzemši velike kraje, redko kje kaka »trivijalka«, a še te so predsedale n. pr. kranski stanovom minolega veka in zahtevali so 1790. leta od cesarja, da naj se osnovne šole pusté samo mestom in trgom »po potrebi«. Osnovna šola ni imela za slovenski narod pravega uspeha, kajti smatrali so osnovno šolo prvim zavodom za razširjanje nemščine med nemškim narodom.

Napoleon I. je dvignil v ilirskem kraljestvu na ščit francoščino, poleg nje je zanimal nemščini

veljavo »deželne jezika« in prepustil samo narodnemu jeziku skromen kotiček; saj se kar mahoma francoščina ni mogla viliti v slovenske glave. Kako krepko je pa Napoleon pospeševal veljavo njeno, povzamemo lahko iz dejstva, da je v kratki dobi francoske vlade postala uradni jezik celó v najbolj hribovskih vaseh. Napoleon je uvel torej v male šole slovenščino kakor učni jezik, v srednje šole pa kakor učni predmet.

Cesar Fran I. je odločno zaukazal ustanovitev osnovnih šol; za silo so morale zadostiti nedeljske šole. Uspehi so bili skromni; čisto ni bilo šolske sobe, ni bilo učitelja, niti knjig, in vesel je moral biti prijatelj narodne omike, ako je čul, da tu in tam poučuje kak doslužen vojak ali duhovnik vaško deco. V tržiškem (Monfalcone) okraju je kapelan brezplačno poučeval otroke revnih svojih župljanov pod širokimi vejami stare lipe; hvaležen je bil blagi duhovnik ubogim kmetom, da so mu le pošiljali svojo deco v to »šolo«, in da je tržiški guverner dovolil mu to opravilo.

Leta 1844. je bilo na Kranjskem malih šol 9 nemških in 84 slovensko-nemških; leta 1847. pa 12 nemških, 23 slovenskih in 60 nemško-slovenskih.

O štajerskih in koroških šolah pa velja opis Slomšekov: »Dobili smo ABC-tablo, bile so pis-menke, kakti raki velike, pa le nemške in latinske; o slovenščini ni bilo ne duha ne sluha. Slovkali smo in čivkali slovenska deca, pisali smo najprej nemško, potem latinsko; le v domačem jeziku ne.«

Slovenski šolarček je dobil v roko tisto nemško slovnico, kakor nemški dijak v Građu! V 2. razredu je čital nemško čitanko in učil se evan-

P O D L I S T E K.

Na kmetih.

Spisal Poluks.

V.

Na Visokem pri fari je minila deseta maša. Ljudje so vreli iz veličih na stečaj odprtih vrat. Praznično oblečene ženske v novih volnenih in svilenih rutah so v gručah stopale preko prostornega trga in na tej ali oni strani hitele po hribu navzdol: ta v Zavode, ona v Dolino, druge v Osrednek.

Bil je krasen dan. Vse je bilo solnčno, svitlo, in krasno. Temnozeleni gozdi, ki so krili hribovje; polje, ki se je v pisanih, rujavih, zelenih in rumenkastih pasovih bliščalo iz doline; vasi, ki so prijazno čepele sredi polja ali vabljivo krile stran katerega hriba, vse je dihalo mir, vse je praznovalo nedeljo. Ceste in steze so se kakor trakovi stezale čez polja, vezale vasi, se zgubljale v sivkasto-modri daljini ali na gozdnih porobkih.

In nad vsem tem krasno, jasno nebo, bleščeče solnee, gibljiv, čist zrak!

Bila je res nedelja v naravi in vaseh in v ljudeh, ki so zadovoljnih, svežih obrazov vreli iz cerkve, polnili trg pred župniščem in odhajali na razne strani v doline.

Resnejši možaki, nekateri že sivi in stari, drugi čvrsti in čili so se ustavljali pri lipi, ki je z svojimi mogočnimi vejami senčila malone ves prostor med cerkvijo in župniščem.

Na ograji, ki je liki kaka miza sklepala

lipo, je sedel močan mož. Njegova polgosposka suknja in papirji, ki jih je resno držal v roki, so kazali, da ima nekako službo, nekako avtoriteto pri teh ljudeh, ki so stali krog njega. Mirno je sedel in gledal na gručo, ki se je čim dalje bolj zgoščevala krog lipe. Med starejše možake se je pomešalo tudi nekaj mlajših, ki so nekako v zadregi stali poleg starih in tiho izpraševali svoje sosede, ki so jim odgovarjali v enako tihem spoštovalnem glas. Tudi kaka ženska je obstala pri lipi. Gotovo kaka rdova, kateri je tudi skrbeti, da zve, kaj ukazuje gosposka.

Oni mož, občinski sluga, je še enkrat pogledal čez gručo. Menda se mu je poslušateljstvo njegovo zdelo polnoštevilno, kajti pokimal je zadovoljno in se z nekako prakso vspjel na svojem zvišenem prostoru.

Močno se je odkašljaj, pomaknil klobuk malo nazaj, razvil papirje, še enkrat pogledal čez svoje poslušalce in začel počasno z debelim močnim glasom:

Razglas.

«Od e. kr. okrajnega glavarstva se je naročilo županstvu, da se vam oznani, da je po §: toliko in toliko prepovedano...»

Tu je sledila dolga dolga prepoved glede pašnje po polju.

In ko je občinski sluga prečital oglas do zadnje pike za datumom, odkašljaj se je in začel zopet od konca:

«Vsem hišnim posestnikom se zaukazuje najstrožje tekom 14 dni...»

Tudi to je prečital do konca, med tem, ko so njegovi poslušalci v znamenje, da slišijo in razumejo, prikimovali molče vsakemu stavku.

Prečital jim je na to še razglas, da je prepovedan vsak uvoz živine od tod in od tod, radi te in te kužne bolezni med živino.

In ko je dovršil tudi to delo, odkašljaj se je močneje, počakal malo in začel z glasnejšim in živahnijšim glasom:

Oglas.

Naše e. kr. sodišče, naznanja, da se bo dne 25. t. m. v prostorih tega sodišča ob 9. uri dopoldne vršila javna dražba zemljišča Antona Pavlova iz Zavod hiš. št. 5, vlož. št. 73, ravno iste katastralne občine...

Ljudje so ostrmeli. Pošepetovanje se je čulo in naraščalo v vzklike in pogovore. Gruča se je jela gibati, vse se je oživilo.

Zadnji del sodnijskega oglasa o cenniti, varščini itd. se je zgubil v vedno naraščajočem šumu, iz katerega so se čuli kliči čudenja.

Komaj je občinski sluga odčital datum in skočil na tla, je hotel vedeti vsakdo, zakaj in kako?

— Kdo ga toži? —

— Za koliko? —

In kar deset rok se je doteknilo čestitljive suknje županovega faktotuma.

— Reich. Za 2600 gld. vknjiženega dolga z obrestmi in stroški. —

— Reich?! — (Pride še.)

gelija nemški. »Učitelji so bili mučitelji« s to nenaravno pedagogiko, ki se je bahala, da dosega ogromne uspehe, da-si je narodu vcepila samo nekaj nemških besed, a za pravo omiko ni storila ničesar.

Največ se je mladina priučila materinščini v nedeljski šoli, ki je bila slovenska in se je jela razviti od leta 1830. sem. V ti šoli in na »izpraševanju« je strmela duhovni učitelj, opazujoči, da učenec ne ume odgovarjati niti slovenski niti nemški. Zato se jo lotil najprej duhovnik agitacije ze preosnovno narodne šole na podlagi materinščine; čim bolj se je uverjal o brezuspešnosti učnega sistema, tem bolj mu je rastla gorečnost za versko-nravno vzgojo mladine, tem odločnejše je dokazoval, da se oni vzvišeni smoter ne doseže, dokler se ne postavi pouk na edino pravo, namreč narodno podlago.

V srednjih šolah je latinščina gospodovala neomejeno, celo pri matematiki je rabila za poučni jezik.

Smo-li mi tržaški Slovenci sedaj kaj na boljem od naših pradedov po Slovenskem pred 100 leti? Koliko slovenskih šol nam vzdržuje vlada v Trstu, koliko nam jih vzdržuje mesto? Po dobrih petdesetih letih od onega dneva, ko so narodi prelivali kri za svobodo zlato, moramo reči: Nobene! Koliko so na boljem po okoličanski Slovenki? Ako hoče okoličanski oče svojega sina študirati, ko mu je dovršil okoličansko šolo, poslati ga mora v pripravnico. Za vso spodnjo okolico je slavna vlada našla koticček v Rojanu, kjer se uliva slovenski deči nemščina v glavo, ako hoče pohajati potem srednje šole. Nezaslišano je od države, da zahteva od slovenskih otrok najprej znanje nemščine, ako hoče biti Slovence deležen dobrot državnih ustanov! Koliko na boljem je nemški učenec! Kako se skrbi zanj, in kako mačehovsko za slovenskega otroka, da-si so slovenski groši v davkariji baš tako dobri, kakor nemški ali laški, da-si je slovenska kri, ki jo prelije Slovenec v vojni za državo, baš toliko vredna, kolikor nemška ali laška, če ne celo več!

Kako pa je v mestu? V prvem razredu že cepijo ubogemu slovenskemu otroku nemščino v glavo, ako pošilja oče otroka v normalno. Laščino mu silijo, ako otrok pohaja v laške šole. Jedino s pomočjo tujščine more slovenski otrok priti »naprej«. Kje so še take razmere, kakoršne so pri nas v Avstriji, v oni Avstriji, o kateri pravijo, da je v nji svobodno življenje, da vlada ravnopravnost?

Res imamo lastno šolo sv. Cirila in Metoda. A kaj je ta šola za vse tržaške otroke? Koli jih imeli deset, ne vem, če bi zadostovale. A še v tej šoli morajo slovenskega otroka mučiti tudi z nemščino, sicer bi mu bila zaprta pot v srednje šole.

O slavni močje, o slavni učenjaki, tisočera Vam hvala, ko ste izumili za slovenski rod, tlačeni od vekov, toliko imenitnih sredstev za zboljšanje socialnih razmer slovenskemu narodu! Lah bodi ali pa Neme, ako hočeš, da se ti bo dobro godilo v Trstu, tako nas uči država gledé šol; ako pa nočeš tega, sklicuj se na enakopravnost, pa »marsch hinaus« iz mesta v okolico! Res, priprosta in kratka rešitev tržaškega slovenskega šolskega vprašanja! (Pride še.)

Politični pregled.

TRST, 2. junija 1899.

Deželni zbor istrski. V tem deželnem zboru je že jelo postajati dolgočasno, odkar so se umaknili hrvatski in slovenski poslanci. Da bi se jeden drugega napadali, tega vendar ne marajo in ne smejo, pa tudi nimajo pravega povoda za to, ko so si tako lepo jednaki jeden drugemu; da bi pa iskre laškega govornišтва švigale v stvarnih razpravah, na to se ne spominjajo že več niti tisti poznani »najstarejši ljudje« v deželi. In tako jim postaja dolgočasno: onorevoli doli v dvorani nimajo nikogar, nad katerim bi si hladili svojo dvajsetstoletij-kulturno jezico, in gori na galeriji mora — sodrga zevati od samega dolgega časa. Je že tako; brez hrvatsko-slovenskih poslancev ni »življenja« v deželnem zboru istrskem. Ti pa nočejo in nočejo priti. In dolg čas je, prav zares dolgčas; dolgčas pa mori človeka. Kaj ti pomaga deželno-zborski mandat in kaj imaš od tega, da si člen vsemožne in od vseh podpirane večine, če pa nimaš

prilike, da bi izvrševal mandat po svojem ukusu in izkoriščal svojo moč — v divjanju proti drugim in zasramovanju drugih?! Kaj vedo drugod po svetu, kaj je mandat in kako ga treba izvrševati? V Istri vedo to. Kako že »nazaj« so s »kartami« gori v Pragi, smo videli prav nedavno temu. Nemške manjšine ni bilo v zbornici, a češka večina je brezzmiselno tratila čas celo z stvarnimi, mirnimi razpravami o splošno koristnih načrtih in se je spozabila tako daleč, da se je izogibala vsaki besedi, ki bi mogla žaliti ali vznemirjati nenavzočo manjšino in nje volilee. Kakov parlament je to?! V Istri umejo stvar vse drugače, oni vejo, kakov mora biti parlament! Tu je »življenje« v razpravah in »dolga« v deželni zbornici je najbolj obsovaljena stvar v deželi — istrske irredente. Tu jo dajejo manjšino! Hočete-li uzornejšega parlamenta, nego je ta istrski, v katerem je neprestana gonja proti manjšini, kakor proti divji zveri?! In če je izbežala gonjačem iz vida in če je jelo postajati dolgčas — kakor te dni — pa si jo privoščujo — in contumaciam! Tako je bilo v seji minole sobote, katero so izpolnili z samo gonjo proti nenavzoči manjšini in proti večini prebivalstva v deželi.

Nekak »uvod« je dal vladni zastopnik, okrajni glavar Fabiani, ki je odgovarjal na interpelacijo radi shoda »Edinosti« v Šmarjah, oziroma radi tega, ker se je ta shod vršil v šolskem poslopju. Opravičeval je sicer nekako učitelja Mahnič, češ, da je krajna šolska oblast dovolila prostore, a pridodal je hitro, da to ni bilo prav in da je preskrbljeno, da se kaj takega ne zgodi več. V tem zasedanju je nekaj posebnega to, da se vsi odgovori okrajnega glavarja Fabianija dvigajo v taki višini, da dosežajo zadovoljnost laških interpelantov. Vsi prigovori in laški mejklici, ki naj bi izgedali kakor znaki nezadovoljnosti, niso seveda drugega, nego manever, da bi ljudje ne videli, kako zadovoljni so laški signori z vladnimi odgovori.

Druga točka v seji od minole sobote je bila — slovenska trobojnica. V posebni interpelaciji je posl. Ventrella razvil svojo zastavo proti slovenski zastavi. Tega signori ne morejo trpeti, da slovenska društva v deželi razobešajo slovenske zastave. To da je grozna provokacija, to da je pojav panslavizma. In te nesrečne oblasti da ne store nič proti temu. Kako vse drugače da postopajo proti prebivalstvu »della Venezia Giulia« — vsaki dan izvemmo kaj drugega: naše pokrajine so torej »julska Benečija« — kar z ekscesivno naglieo se uvajajo procesi radi vsake evetlice, radi vsake serpentine v belo-rudeče-zelenih barvah. Taka dvojna mera da provzroča v Italijanih nezaupanje do vlade in je na škodo italijanskemu prebivalstvu; zato so interpelovali in zahtevajo: slovenske zastave se morajo prepovedati, italijanske — belo-rudeče-zelene zastave pa se morajo dovoliti kakor znak narodnosti v deželi.

Kakor se vidi, gospoda niso posebno skromni. Barve tuje države naj bi bile dovoljene, deželne barve, potrjene od avstrijskih cesarjev, pa bi se morale prepovedati.

Tretja točka je bila interpelacija radi slavi-zacije mape na davčnem uradu v Pazinu. Interpelantje zahtevajo, da mora biti mapa le italijanska in da je uvesti strogo preiskavo proti onemu, ki se je drznil zapisati z slovanskim pravopisom imena — slovanskih krajev!

Četrta točka: interpelacija radi »vandalističnih činov«, ki se dogajajo o vsakih volitvah na škodo — Italijanov. Interpelacija označa ljudi slovanske stranke kakor »barbare«.

Peta točka je bila strupena resolucija proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. Z osnutjem tega gimnazija da se žalijo ustavna prava Italijanov. Dežela istrska — nota bene: z dvema tretjinama slovenskega prebivalstva — da protestuje proti temu najslavesnejše, deželnemu odboru pa se nalaga, naj stori vse potrebno, da ta odredba vlade ne zadobi ustavnega potrjenja.

Duleis in fundo! Šesta točka: gonja proti poslancu Mandiću. Proti temu gospodu so neke ženske vložile tožbo, ker se čutijo razžaljene po nekem dopisu v »Naši Slogi«. Deželno sodišče je zaprosilo dovoljenje za sodno postopanje proti Mandiću. A gospodje v večini niso storili le tega, za kar je prosila oblast, in česar najbrže ne bi bila storila večina nobenega drugega parlamenta, ampak storili so še nekaj več; pooblastili so tudi državno pravdnštvo,

da more Mandića tudi nemudoma zapreti!! E, gospodine Camber, kje so »policijisti«?! Tu se je laški fanatizem — ravno zato, ker je bil zagrešen od razumnštva in na takem mestu — pokazal v najodurnejši obliki.

S tem skrajno odijoznim činom je večina deželnega zbora zaključila minole sobote svoje »delo« za — blagor dežele!!! Mi smo res radovedni, kedaj se zaščitniki in zavezniki takih ljudij počnejo — sramovati svojih branjenecv in zaveznikov!

Slovenska delegacija in politični položaj. »Slovenec« je priobčil soglasni sklep katoliško-narodne stranke, da se ne more udeležiti namerjanega shoda slovensko-hrvatskih državnih in deželnih poslancev, na katerem naj bi podali izjavo zoper narodno-politični program Nemeev. Razlogi temu sklepu so bistveno nastopni: Nemška opozicija sama ne smatra svoj program resnim; ta program ne zasluži torej skupne demonstracije naših poslancev. Pa tudi v stvarnem obziru ni potrebna taka demonstracija, ker je že vseslovenski shod od septembra 1897. točno označil stališče vsacega Slovenca, stališče, ki izključuje in obsoja narodno politične zahteve Nemeev. Katoliško-narodna stranka se točno drži sklepov vseslovenskega shoda. Sploh pa katoliško-narodni poslanci ne sedijo k isti mizi z liberalno-narodno stranko v deželnem zboru, dokler ta poslednja ne pretrga vsake zveze z baronom Schweglom.

Tako se glasi izjava katoliško-narodne stranke. Iz članka v številki našega lista od minole srede je razvidno, da se naša sodba o vrednosti nemškega programa precej ujema z sodbo katoliško-narodne stranke. In tudi o tem ni menda nobenega dvoma, da obsojamo vsako paktiranje z Nemei, ako je obrnjeno proti drugi slovenski stranki, ker smo tega uverjenja, da zahteva že slovenski patrijotizem, da uplivanje domačih medsebojnih diferenc nikakor ne sme sezati preko slovenskega okvirja. Ali liberalna ali klerikalna: naša politika mora biti nasproti vnanjemu svetu vsikdar le — slovenska! Obsojamo torej paktiranje narodno-napredne stranke z Nemei, kakor smo svojedobno obsojali slično paktiranje konservativne stranke. In vendar ne odobrujemo gori omenjenega sklepa, ki je znak, da smo zašli na jako nevarna in usodna pota. Kajti najusodnejše in najnevarnejše se nam zdi, ako bi naš domači prepričanje začel metati svojo senco tudi na državnozbornsko delegacijo, in jo cepiti v dva tabora, tako, da bi jedni ne hoteli tega ali onega, tudi če je pametno, le zato, ker so — hoteli oni drugi. Naša delegacija je maloštevilna in le tedaj, ako združuje vse sile in jih izrablja za modro parlamentarno taktiko, more priti do veljave in koristiti narodu našem. Razepljena ni le obnemogla, ampak tudi v zasmeh. Kdo bo imel kaj respekta pred kakoršnosibodi manifestacijo v najbolje namene in za stvar, ki bi bila vsemu narodu na korist, ako jej bomo mi sami že v naprej manjšali pomen in vrednost s tem, da se jej odtezamo zdaj ti, zdaj oni?! Malo je naših poslancev, a še to malo zginja v nič, ako radi nesrečnega domačega prepira ubijajo jeden drugemu ugled in veljavo. Menimo torej: čim se je storil sklep, da se skljuje shod in se je ta sklep objavil tudi vnanjemu svetu, pred katerim je ravno delegacija v svoji ukupnosti poklicana predstavljati naroda slovenskega — naj bi se bil vršil ta sestanek. Take ukupne manifestacije imajo vsikdar svojo moralno vrednost, a v prvi vrsti naj se ne pozabi na obmejne trpine, katerim so take manifestacije poslancev v najlepšo in najizdatnejšo vspodbujajo. Sploh bi izrekli še enkrat željo: nehajte z nesrečnimi rekrimacijami in predbacivanji! Nehajte opravičevati svoje pogrške s tem, da opozarjate na to, da je nasprotna stranka tudi že storila tak greh! Tudi če je tako: greh ne postane radi tega prav nič lepši! Ali naj se za vso večnost maščuje nad nami resničnost pregovora: das ist der Fluch der bösen That, dass sie fortwährend zeugend nur böses muss gebären.

K položaju. Pogajanja mej obema vladama za obnovenje pogodbe vise še vedno mej nebom in zemljo. Le toliko se more videti z absolutno gotovostjo, da merodajni krogi delajo krčovite napore, da ne bi prišlo do skrajnega in da ne bi krona prišla pod neprijetni »moraš« — da bi ona morala razsekati ta zapleteni voz. Zlasti se trudi skupni finančni minister Kallay. Pred par dnevi se

je zdelo, kakor da se je porušil zadnji mostiček, po katerem bi bilo možno iz zagate. Avstrijski in ogerski ministri se niti niso več posvetovali med seboj. In »Neue Freie Presse« je — prefrigano, kakor zna le ona — že gladila pot novi nemško-liberalni dobi.

Ker ve, da jej taka doba ne bi prišla lahko, dokler je sedanja desnica skupaj, skuša pa po ovinkih: jela se je dobrikati katoliški ljudski stranki in jej delati poklone notri do tal, češ: vi ste poklicani, da izvršite to veliko nalogo in da »spravite Nemce z državo«! Baron Dipauli bodi odrešenik države, ki naj bi vzel Čeha na uzdo. Navihani nemški list ve namreč, da čim bi se katoliška ljudska stranka polakotnila po taki »častni misli« — ne bi bilo vače sedanje večine, da bi nastala razpoka, skozi katero bi mogli prilezti razni nemško-liberalni ministerski kandidati. — Te dni torej se je že zdelo dunajski židinj, da se nekaj svita na nemško-liberalnem obzorju; no, po današnjih poročilih bi sodili, da je bila ta pomladanja sapica v nemško-židovskem listu vendar nekoliko prenačljena. Ta poročila pravijo, da merodajni krogi še vedno delajo odločno na to, da ne pride do tega, da bi moralo odstopiti to ali ono ministerstvo. In celó to se govori, da ne bo ravno Thunovo — ako pride do tega, da jedno odstopi — ki bo moralo iti, ampak da ni izključeno, da pojde Szellovo. Madjarski ministri so se povrnil v Budimpešto, toda povrnejo se na Dunaj bržkone v nedeljo, kar je znamenje, da se bodo pogajanja nadaljevala.

Češki poslanec dr. Herold se je pred svojimi volilci nastopno izjavil o sedanji situaciji: Naj sedanja kriza izpade kakor hoče, mi ostanemo na čvrstem mestu svojega prepričanja in tudi nasprotniki najdejo zastopnike naroda češkega na njihovem mestu. Čehi so vedno pravili, da nemške opozicije ni mogoče spreobrniti. Sedaj je to jasno iz njihovega programa. To ni program poslancev, ampak nevednežev, katerim je le do izživljanja slovanskih narodov. To ni program za državo in narod, to je paskvil na politični razum, spis, katerega je sestavil človek v halucinaciji, slika največje dekadence političkega sveta. Thun lahko vidi sedaj, da ni on, ni katera druga vlada ne more sestaviti programa, ki bi zadovoljil Nemce. Nemci nas silijo v borbo, no, mi smo pripravljeni sleherni trenotek vsprejeti to borbo, prepričani, da nam bo sledil narod tudi tedaj, ako mu naložimo nov, še težji boj. Ni češki poslanci, ni narod češki ne dopusti, da bi češki jezik dožival ponižanje; raje hočemo voditi borbo do skrajnosti. Mi smo pripravljeni na to borbo.

Z Balkana. Iz Srbije prihaja zopet vest, da misli nesrečni Milan zapustiti Srbijo. Najprej da odide v Karlove vari in potem — da se ne povrne več v Srbijo. Mi verujemo radi nadaljnjemu zatrdilu, da se v Srbiji prav po otročje vesele dneva, ko Milan obrne Srbiji hrbet. Kralj Aleksander da spremi svojega očeta do Karlovih vari, kmalo na to pa da se sestane se svojo materjo, kraljico Natalijo.

Mej tem, ko si zastopniki vlasti v Haagu razbijajo glavo, kako bi ublažili grozote vojne, pa molče k temu, da se — na sramoto vsej Evropi — dogajajo v nesrečni Makedoniji najstrašnejše stvari, ker se boje — zameriti Turčiji. Kaj naj store torej Makedonci? Zastopnika makedonskega kongresa niso dopustili na mirovno konferenco v Haagu. Živi ne morejo v grob, tega pa tudi nočejo, da bi se kar dali mirno poklati.

Rusija ima še vedno tirjati od Turčije na vojni odškodnini. Sedaj so stvar uredili tako, da bodo prihodki sedmih turških pokrajin pridržani v to.

Domače vesti.

Procesija sv. Rešnjega telesa se je vršila večeraj ob najkрасnejem vremenu. Ali tistega posebnega tržaškega označja, s katerim se je odlikovala v nekdanjih boljih časih, ni imela večerajšnja procesija, tistega okoličanskega kolorita, ki je neizmerno povelečeval to veliko cerkveno slavnost. Okoličanov ni bilo. To je, bilo jih je že nekaj, ali niso nastopili v skupinah, kakor nekdanj. Sosebno v narodnih nošah okoličanskih smo opazili le par oseb. In kako lepo je bilo to nekdanj, kako lepo, in do srca segajoče, ko so krepke postave okoličanov in brhke okoličanke v svoji slikoviti noši

korakale v skupinah, pobožno prepevaje nabožne pesmi v svojem materinem jeziku! Tempi passati! Po čegavi krivdi? Nočemo govoriti o tem, ali konstatovati moramo vendar, da se je ta — kako bi rekli? — dekadence začela z istim časom, ko so naš jezik izgnali iz staroslavne katedralne Sv. Justa. —

Gospoda Jurizze — finese. Iz Rojana nam pišejo: Cecilijanke rojanske so se udeležile večerajšnje procesije sv. Rešnjega telesa. Pele so slovenski. Prišel je žnjimi tudi gospod župnik Jurizza. Ni pa šel — kakor običavajo drugi duhovniki iz okolice — tesno pred, poleg ali za svojimi ovčicami, ampak precej bolj zadej, tako, da je bilo družih ljudi mej njim in cecilijankami. Tako se je njegova rojanska vrsta videla veliko daljša, nego je bila v resnici in gospod župnik je slednjič morda sam verjel, da ima — toliko somišljenikov v Rojanu!

Slovanski umetniki. Po »Slov. Narodu« posnemljemo: Dunajski listi so polni hvale o našem rojaku Navalu-Pogačniku, opernem tenorju na dunajski dvorni operi. Imenujejo ga prvim liričnim tenorjem vseh nemških gledališč. Vsakako je znamenito, da sta sedanja najboljša peveca dunajske dvorne opere Slovana: tenorist Naval — Slovenec in basist Heš — Čeh.

Zaroka našega prestolonaslednika. List »Wiener Allg. Zeitung« je prinesel brzojavno vest, da nadvojvoda Fran Ferdinand skoro pride v obiske na bavorski dvor, kjer se zaroči s princezo Matildo, hčerjo prince-regenta Luitpolda.

Zabavajo se! Laški poslanci v deželnem zboru istrskem se zabavajo izbornu, kakor je razvidno iz poročila o seji od minole sobote. Pa ne le v zbornici, ampak tudi izven zbornice se jim dobro godi. Vsaki hip imajo kako pojedino, vsaki hip kakov izlet. Te dni so bili v Izoli. Tudi tu je bil seveda — banket, kjer so ob polnih časih šumnega »patrio refosco« slavili jeden drugega in — gentile sangue latino, ki se baje pretaka po žilah »gracijoznih Izolank«. Dobro se jim godi, dobro — tem bolje — čim slabeje se godi deželi.

Za sovraštvo in proti ljubezni da se je izjavil — tako pravi goriški »Corriere« — knez nadškof Missia s tem, ker ni prišel v zadnjo sejo deželnega zbora goriškega in ker je s tem podrl vse italijansko-strankarsko-sladke nade gospoda viteza Pajerja in njegovih prijateljev in somišljenikov na desni in na levi. Ker torej knez nadškof se svojim virilnim glasom noče pomagati mogočnim gospodom, da bi mogli nadaljevati svojo slavofobsko in za slovanski del dežele izmogovalno politiko, ker se ni hotel storiti sokrivca na dušenju materialnih in moralnih koristi goriških Slovencev, ker ni hotel ponuditi svoje roke, da bi italijanski poslanci zastopnikom večine v deželi vrgli zanjko okolo vratu, ker ni hotel — da povemo na kratko — azistirati taki politiki brez vsake pravičnosti, obzirnosti in brez vsake morale, ker ni hotel pomagati zatiralcem v njih divjanju proti zatiranim! zato se je izjavil za — sovraštvo in zoper ljubezen. Torej to je ljubezen, ako je kdo koga brezčutno zatiral do sedaj in ga hoče tudi v bodoče! Imajo pač svoje posebne pojme o ljubezni ti naši ljubi Italijani!

»Tržaško podporno in bralno društvo« naznanja vsem svojim členom, da so se uradne ure za sprejemanje udnine določile kakor sledi: ob delavnikih od 9. do 1. in od 3. do 7. ure zvečer; ob nedeljah in praznikih ob 9. do 1. popoldne. Velikonočni, binkoštni in božični praznik je društveni urad popolnoma zaprt. Odbor.

Občni zbor »kmetijske družbe« za Trst in okolice. Dne 4. junija t. l. priredi naša kmetijska družba svoj redni letni občni zbor in sicer ob 8. uri popoldne v prostorih »Slovanske Čitalnice« v Trstu v ulici sv. Frančiška št. 2. Vzpored je sledeči: 1. nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev odbora, 5. Razni predlogi in nasveti. Ker se bo na tem občenem zboru razpravljalo o zelo tehtnih stvareh našega domačega kmetijstva, ste prošeni vsi člani družbe in podružnice ter tudi drugi za gospodarski napredek našega kmeta zares uneti rodoljubi, da se v velikem številu udeležite tega zborovanja. Dostaviti moramo, da se bo občni zbor v slučaju nesklepčnosti vršil nedeljo pozneje tudi ob vsakem številu udeležencev.

Izlet v — Buchlerjevo kopališče. Lepo vreme večerajšnjega popoldne je privabilo nad dve

stotini ljudi na parnik »Istria«, ki se je ob 3 in pol uri imel podati v prijazno Izolo. Izletniki pa so prišli le do Buchlerjevega kopališča. Kajti v stroju se je nekaj pokvarilo; pravijo, da je stopila voda v dele stroja, kjer je ne bi smelo biti, ter je ustavila vse delovanje mehanizma. Na parnik so prihili pomorski pristav in piloti, in ti poslednji so potegnili parnik zopet k obrežju. Po poldrugournem čakanju smo bili zopet na kopnem. Kakor čujemo, je stroj popravljen ter je parnik še sinoči odplul v Piran.

Odbor »Slovenske Matice« bo imel dne 7. junija ob 5. uri popoldne svojo CXVIII. sejo v društveni pisarni v Ljubljani.

Za družbo sv. Cirila in Metoda za Istro. Hrvatska akademična mladina na Dunaju snuje podružnico te družbe. Z veseljem jemaje na znanje to vest, pozivlja nekdo v »Hrvatski domovini« hrvatsko akademično mladino v Zagrebu, naj s pomočjo rodoljubnega meščanstva in vzlasti rodoljubnega ženstva zasnuje akcijo v ta namen, da bo po vsej Hrvatski dovoljeno snovati podružnice rečene družbe. Naprej za naše brate v Istri, saj kri ni voda!

Doneski za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. Oddelek »Slovanskega pevskega društva« in bratje Čehi so nabrali v veseli družbi v Lonjeru »pri županu« v nedeljo dne 1. junija 17 kron 20 stot.

»Naša straža«. V velikem slov. mestu dobi takoj službo vsestransko izurjen in marljiv ter pošten sedlarski pomočnik.

Za isti kraj se išče tudi za novo ustanovljeno skladišče manufakturnega blaga »krojaške zadruge« več vodenj. Slednji bi nastopil svojo službo 1. oktobra t. l.

Več pove »Naša straža« v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala te dni svoje knjižnice XI. zvezek. Ta številka je bila zaostala, ker zadnji njen že poprej izdani spehljaj nosi XIII. številko. Pričujoči XI. zvezek je Tomo Zupanovega »Naš cesar Fran Josip I.« 2. natis. Drugi natis cesarjevega življenja popravlja in pomnožuje poprejšnji 1. natis. Nov ja namreč tu 10. odstavek: »Kranjski 17. polk pri Kustoci in vitez Zitterer iz 66. ogrsko-slovaškega polka«, pa odstavek: »Cesarice Elizabete smrt in njen pokop«. Družbin prvomestnik, Tomo Zupan je daroval ves ta drugi, 5000 proizvodov broječi natis družbi zato, ker je bil prvi namenjen družbi v prid in se je razprodal z dobičkom. Mnogoštevilne okusne podobice 1. natisa so v tem 2. še pomnožene — tako, da je v knjižnici, ki broji 72 strani, 31 podob. Nove so namreč: Baron Čehovin; vitez Zitterer; dunajska mladina pred cesarjem in cesarica Elizabeta malo pred smrtjo. Glede svoje zunanosti je to najlepša družbina knjižica; tiskana je v slavnostnem odelu. Posamezni zvezek jej stane 20 kr.; njih 100 pa 15 gld. — Sezite, Slovenci, po tem novem knjižnem daru družbe sv. Cirila in Metoda in oveselite ž njim sosebno še našo šolsko mladino.

Poboj. Včeraj ob 11. uri po noči je prišlo v Androni Gusion v starem mestu do krvavega pretepa. Dve osebi, neki Mahnič in Slavec, sta obležala mrtvi, 24-letni mehanik Fran Fonda pa je z noži težko ranjen na vratu in drugod. Zdravnik rešilne postaje dr. Senigaglia je konstatiral smrt prvoimenovanih dveh ter podelil Fondi nujno pomoč. Poslednjega so spravili v njega stanovanje v ulici Maleanton št. 6, dočim so umorjena prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu. O vzroku poboja se ne ve nič gotovega; govori se, da je nastal prepri o vprašanju zaslužka. Policijski ravnatelj Busich vodi preiskavo osebno.

Samomor. Jakob Lampronti, krošnjar s platenino, se je večeraj ob 6. uri zjutraj zastrupil s fenilno kislino. Njegov sin je našel sobo od znotraj zaklenjeno; ko jo je odprl, je Lampronti že umiral. Ko je došel dr. Ruzzier, je bilo že prepozno, dasi stanuje v isti hiši.

Vzrok samomoru je baje ta, ker je Lamprontija neka žena obdolžila, da ji je ukrad novčarko s 37 gld. ter ga tudi ovadila radi tega. Ravno je bil dobil sodno vabilo v tej stvari. To ga je razburilo tako, da si je vzel življenje. Že prej enkrat so ga zdravili v bolnišnici, ker se mu je pamet mešala.

Poskušen samomor. 48-letna Marija Hut. v ulici S. Servolo, se je dne 1. t. m. vrezala z no-

žem na večih krajih ob sklepah na roki. Videti je, da se ji meša pamet.

Povožen. Viktor Morpurgo, 29-letni zasebni uradnik, je prišel 31. m. m. v ulici Barriera vecchia pod voz. Poškodovan je na desni nogi. Dr. Fonda mu je na rešilni postaji, kamor ga je pripeljal neki redar, podelil prvo pomoč.

Drzni tatovi so po noči dne 30. m. m. s ponarejenimi ključi odprli pisarno Josipa Eggerja na trgu della Caserma št. 3 ter odnesli eno zlato in eno srebrno uro, skupaj v vrednosti 195 gld. Potem so še obiskali hotel »Europa«, kjer so iz neke pisalne mize, katero so odprli siloma, odnesli 25 gld. in srebrno uro, vredno 30 gld.

Različne vesti.

Delavski nemiri v Rigi. »Wolfow bureau« javlja iz Petrograda: O spopadu delavcev z redarji in vojaštvom dne 17. m. m. je bilo ubitih 7 do 8 oseb, in 20 težko ranjenih. V noči od 18. do 19. maja so delavei porušili 13 javnih hiš v petrograjskem in moskovskem predmestju. Isto se je godilo dve sledeči noči. Dne 22. m. m. so začeli požigati tovarne. Dve so razdrli. Tudi sledeče dni so rušili in požigali tovarne. Dan za dnevom se dogajajo cele bitke med delavei in kozaki. Vse gibanje je socijalistično-anarhističnega značaja. Kolovodij še niso mogli najti.

Kraljica in ovčar. Med mnogimi anekdotami, ki se pripovedujejo o priliki nje osemdesetletnice iz prejšnjega življenja angleške kraljice Viktorije, se pripoveduje tudi ta-le: Kmalu po svoji poroki je kraljica slikala v okolici Balmorala. Nekega jutra je baš postavila svoje slikarsko stojalo na rosnati livadi, kar je prignal pastirček čredo ovac ter zaklical slikarici, da se naj nemudoma pobere stran, da pojdejo ovce lahko svojo pot. Seveda se ni nikdo zmenil za ta neprijazni opomin. »Haló, ladies, ali se poberete?« je zakričal še enkrat z vso močjo ter napodil svoje ovce proti stojalu. »Ali ne veš, s kom govoriš?« ga je vprašala kraljičina spremljevalka. »Ne vem, pa me tudi ne briga. Tu je pot za moje ovce«, je dejal pastir precej osorno. »No tvoje ovce se menda vendar umaknejo angleški kraljici«, je dejala dvorna dama smehljaje. Deček je nekaj časa zaničljivo gledal kraljico ter dejal potem: »No, potem pa bi se tudi lahko drugače oblekla, da bi človek videl takoj, da je kraljica«. Potem je pognal ovce v drugo stran.

Delovsko gibanje. Iz Hočice javljajo dne 30. t. m.: Štrajk v tukajšnjih tkalnicah nadaljuje. Večina štrajkujočih delavcev opravlja poljsko delo po pristavah v okolici. Podjetniki nočejo ugoditi zahtevi, da se delavcem poviša mezda. Sicer vlada mir.

Iz Brna poročajo dne 30. t. m.: Fabrikanti volnenih izdelkov so imeli zborovanje, na katerem so sklenili, da ostanejo složni nasproti delavcem, da pa iste, kedar odstopijo od svojih zahtev, zopet vsprejmejo na delo.

Poskušnje z novimi torpedi. V Stockholmu poskušata sedaj znani Anglež Armstrong in Šved Orling nov vodljiv pomorski torpedo, katerega je izumil Orling. Ako se ta iznajdba istotako obnese v praksi, kakor na teh poskusih, je pričakovati popolnega preustroja pomorske brambe. Kakor se je izrazil Armstrong, bo ta torpedo strahoval celo brodovje oklopnice.

Samomor ogleduha. Iz Lvova poročajo dne 29. t. m., da se je v policijskem zaporu v Przemyslu obesil neki Rus, ki je bil zaprt radi ogleduha.

Kuga. Po uradnih poročilih iz Kajire, kuga, ki se je pojavila v Aleksandriji, ni nalezljiva, tako zvana bubonska, ampak navadna kuga. O epidemiji da ne more biti govora. Od 9 bolnikov zadnjega meseca jih je 7 že deloma zdravih, deloma se še zdravijo; le dve osebi ste umrli.

Delavsko gibanje. Kako poročajo iz Creuzota, so v tamošnjih plavžih vsi delavei ustavili delo. Prišlo je do hudih nemirov. Neko stražnico so hoteli užgati. V varstvo plavžev so poklicali vojaštvo. Mirovni sodnik je napovedal za nedeljo shod delodajalcev in delavskih odposlancev, da se, če mogoče, doseže sporazumjenje.

Narodno gospodarstvo.

Koroške posejilnice. Posojilnica v Veli-kovu je imela zadnje leto 257.091 gld. prometa, čistega dobička pa 876 gld. 79 nč., od katerega so odkazali 50 gld. Ciril-Metodovi družbi, »Naši straži« pa 25 gld. Rezervni zaklad znaša 4497 gld. 72 nč.

Posojilnica v Št. Janžu v Rožni dolini ima 73.873 gld. vlog; izposojenih je 72.181 gld. Čistega dobička je bilo v letu 1898 232 gld. 16 nč., rezervni zaklad ima 1719 gld. 20 nč.

Posojilnica v Klečah je imela zadnjega upravnega leta 102.302 gld. prometa in 410 gld. 56 nč. čistega dobička. Rezervni zaklad je dosegel 1599 gld. 77 nč.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Koper 1. (Deželni zbor.) Danes je bila razprava o resoluciji, naperjeni proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. Govorili so predlagatelj Bubba, posl. Costantini in Bennati. Vsi trije so napadali vlado. Predložena resolucija se je seveda vsprejela soglasno.

Dunaj 2. Kriza je stacionarna in ni javiti ničesar posebnega.

Budimpešta 2. V današnji seji zbornice je izjavil Szell, da z uredbo razmerja mej Avstrijo in Ogersko ni možno odlašati. On si prizadeva, da bi se to vprašanje rešila ustavnim putem, toda malo nade je za to. Dosedaj se ni moglo doseči sporazumjenja. Mogoče je, da nastane ministerska kriza na obeh straneh.

Budimpešta 2. »Pester Lloyd« oporeka menjenju, kakor da avstrijska vlada ni bila obveščena o Szellovi klavzuli ter da je Banffy že dne 25. januarja obvestil avstrijsko vlado, da klavzula, določena v Ištu, odpade v sporazumljenju z mero-davnimi činitelji. Ni bilo torej treba, da jo še Szell obvesti o tem. »Pester Lloyd« pripoznava, da se je avstrijska vlada izjavila v svojih odgovorih, da ni zadovoljna s tem, da bi odpadla rečena klavzula, da pa vendar ni povdarjala, da s tem odpadejo vsi dogovori in da bo avstrijska vlada stavila sedaj druge zahteve. Razvitje bančnega in valutnega vprašanja da je prišlo še le pozneje, ko je Szell po svojem nastopu službe vnovič opomnil, da odpade išlska klavzula.

Budimpešta 2. Govoré o položaju meni »Pester Lloyd«, da ministerski predsednik Szell pride morde že prihodnji teden v položaje, da ponudi svojo demisijo. Ni da bi moralo tako priti, ali mogoče je, da pride tako. »Budimpešti Naplo« meni, da položaje je tako, da za sedaj ni nade do zboljšanja. »Pesti Naplo« pravi, da je naprosil Szell v klubu liberalne stranke, naj bodo mirni in naj se izogibajo vsemu, kar bi bilo podobno demonstraciji.

Najnovejša trgovinska vest.

New - York 2. junija (Izv. brzjav.) Pšenica za takoj —, za julij 84⁵/₈, za julij 81⁵/₈ za sept. 81¹/₈, za dec. 81⁷/₈, Koruza za juli 39¹/₈ za september 38⁷/₈ Mast 522.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedeljski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranjem vseh parasi-karnih in kriptogamičnih boleznih in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti »Agricola«, na željo poštuno prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Via Limitanea št. 1.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču; pri Petru Debelich-u v Kopru in Izoli, v Trstu v drogerijah: Bolle, Via Farneto; Cilla, Ponterosso; Cumar, Via Belvedere; Jellersitz, Barriera vecchia; Mizzan, San Giacomo; Ongaro, Via dell'Orologio; Petrone, Via Giulia in Cumar, Opčina.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglas za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet. razstave v Parizu 1. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.

Vatovec Jak. ulica Molin piccolo št. 9 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov Razprodava na debelo.

Poduk v glasbi.

Vogrič Hrabr. ulica Stadion 19, I. n. poučuje glasbo praktično in teoretično, doma in zunaj

Zaloga olja, mila in kisa.

Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26. Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krčme.

Jurković Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Acquedotto št. 8. Zaloga vsakovrstnih vin in botelj. Postrežba točna, cene zmerno.

Pirih Ivan Via Media št. 3, krčmar, toči črna in bela vina in pivo prve vrste. kuhinja izvrstna, cene zmerno.

Lozić Jurij Androna 8. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Obuvala.

Stantič Josip „pri Pepetu Kraševcu“ na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročbe.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala ponaročbi.

Trgovci.

Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonijalnega blaga in olje

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga. Postrežba točna. cene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovce z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerno.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20, pekarna in slaščičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domač kruh v pecivo. Postrežba točna.

R. Kolar na ogli ulice Geppa in delle Poste Nuove, prodaja kolonijalno blago, delikatese, likere itd.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni Commercio in Tedesco, ki sti shajalisci Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

T. Zadnik Via S. Francesco št. 16, mesar, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

I. Tavčar, krojač Via delle Beccherie št. 6, priporoča se slovenskemu občinstvu.

Fran Hitty, Via Barriera vecchia št. 13, prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj, trgovce, ulica Sv. Catarina št. 9., priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno razpošilja na deželo proti povzetju.

Gospa odda elegantno meblirano sobo z razgledom na občinski vrt in hrano ali pa hrano samo. Ponudbe sprejema upravnništvo.